

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาดุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม
Factors Influencing to Helmet Wearing of Students at That Phanom College,
Nakhon Phanom University

มณีวรรณ บรรลุศิลป์¹

Manewan Bunlusilp¹

ภัทรอร ดวงมาลัย²

Pattaraon Duangmalai²

วิทยาลัยธาดุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม¹

That Phanom College, Nakhon Phanom University¹

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนครพนม²

Faculty of Industrial Technology, Nakhon Phanom University¹

Corresponding Author, Email: noy_111@hotmail.com¹

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาดุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาดุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 976 คน กำหนดขนาดของ กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์ยามาเน่ ได้จำนวน 284 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม

ผลวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 62.00 อายุ ระหว่าง 15-18 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจและสาขาวิชาช่างยนต์ มีจำนวนเท่ากัน คือ 71 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 นักศึกษาสวมหมวกนิรภัยในการขับขี่ จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 68.70 โดยนักศึกษามีหมวกนิรภัยเป็นของตนเอง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 87.70 นักศึกษาเคยประสบอุบัติเหตุมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 35.56 และไม่เคยถูกจับกุมความผิดเกี่ยวกับหมวกนิรภัย จำนวน 128 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.07

ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัยอย่างถูกต้อง โดยทุกคนทราบว่าปัจจุบันมีการบังคับใช้หมวกนิรภัย จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิเคราะห์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาดุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$, $S.D = 0.71$) สวมหมวกนิรภัยแล้วรู้สึกอึดอัดรำคาญ ($\bar{X} = 3.18$, $S.D = 1.97$)

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีอิทธิพล, หมวกนิรภัย, นักศึกษา

Abstract

The research title “Factors Influencing to Helmet Wearing of Students at That Phanom College Nakhon Phanom University” aimed to study the factors influencing to helmet wearing of students at That Phanom College, Nakhon Phanom University. The population were 976 people setting sample size by Taro Yamane formula as 284 people. The research tool was questionnaire.

The result showed the majority of respondents were male amount 176 people or 62.00 percent. Age between 15-18 years old amount 137 peoples or 48.20 percent. Program in Business Computer and Machanic amount 71 people or 25.00 percent. Diploma of Vocational Certifical level amount 126 peoples or 44.40 percent. Student wearing helmet while driving amount 195 people or 68.70 percent. Student owning helmet amount 249 peoples or 87.70 percent. Student used to got an accident more than 2 times amount 101 people or 35.56 percent. Most of student have not arrested on helmet illegal amount 128 peoples or 45.07 percent.

The analysis on helmet acknowledgement shown most of respondents knowing about helmet control rule amount 284 peoples or 100 percent.

The analysis of “Factors Influencing to Helmet Wearing of Students at That Phanom College, Nakhon Phanom University” are on medium level ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.71) and wearing helmet make uncomfortable and annoyed ($\bar{X} = 3.18$, S.D. = 1.97).

Keywords: factors influencing, helmet, students

บทนำ

การสวมหมวกนิรภัยเป็นวิธีที่องค์การอนามัยโลกชี้ว่า เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดในการลดปริมาณผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ โดยปริมาณผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ นั้น เมื่อเทียบกับโรคติดเชื้อถือว่ามากกว่าหลายเท่าด้วยกัน ซึ่งสถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุทางถนนของไทยจัดว่าอยู่ในขั้นรุนแรงสอดคล้องกับความกังวลขององค์การอนามัยโลกที่มีต่อปัญหานี้ เนื่องจากคนในประเทศกำลังพัฒนาใช้รถจักรยานยนต์เป็นรถครอบครัว จึงอยากให้รัฐบาลประกาศใช้นโยบายหมวกกันน็อก 100% อย่างจริงจัง มีการบังคับใช้กฎหมายเข้มงวด ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึง เปิดขายหมวกทุกขนาด ส่งเสริมเรื่องการทำข้อมูลเรื่องการใส่หมวกกันน็อกอย่างเข้มข้นให้เทียบเท่าการปราบปรามยาเสพติดและให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาล

จากสถิติพบว่าผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทั่วโลก ร้อยละ 23 เกิดจากรถจักรยานยนต์ และระดับอายุของผู้เสียชีวิตอยู่ระหว่าง 15-44 ปี สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอุบัติเหตุสูงสุดเป็นอันดับ 3 ของโลก ในจำนวนผู้เสียชีวิต 26,000 ราย พบว่า ภาพรวมผู้ใช้รถจักรยานยนต์สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 43 ในจำนวนนี้เป็นผู้ขับขี่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 52 ผู้โดยสารสวมหมวก ร้อยละ 20 เท่านั้น โดยกลุ่มผู้ใหญ่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 49 วัยรุ่นสวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 28 และเด็ก ร้อยละ 7 เท่านั้น เมื่อเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน พบว่ามีอัตราการสวมหมวกนิรภัยสูงมาก โดยประเทศไทยได้คะแนน 6 เต็ม 10 คะแนนเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน พบว่า ประเทศสิงคโปร์ เวียดนาม ได้ 9 คะแนน อินโดนีเซีย ลาว ได้ 8 คะแนน

กลุ่มอายุระหว่างอายุ 13 - 25 ปี เมื่อเทียบกับอุบัติเหตุจากพาหนะอื่น ๆ เนื่องจากมีความศึกษาคะนอง ชอบสนุกสนาน ตื่นเต้น เสี่ยงภัย มักขับรถด้วยความเร็วสูงขาดจิตสำนึกในความปลอดภัย บางรายยังไม่มี ความชำนาญที่เพียงพอและการตัดสินใจต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ทันการณ์ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ขับขี่เกิดอุบัติเหตุได้มาก รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บ และเสียชีวิตมากเป็นอันดับหนึ่งหรือ ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้ได้รับอุบัติเหตุจากการจราจรบนถนนตลอดมา (ศูนย์วิชาการความปลอดภัย , 2555) ซึ่งเกิดจากรถจักรยานยนต์ไม่มีอุปกรณ์ความปลอดภัยเท่าเทียมกับรถยนต์ ประเภทอื่น ๆ ซึ่งนำไปสู่ความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อการบาดเจ็บและตายได้ถึง 10 - 50 เท่าของ การเกิดอุบัติเหตุจากการใช้พาหนะทั้งหมด (กรมการแพทย์, 2555)

อัตราสวมหมวกนิรภัยของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ ทั้งผู้ขับขี่และผู้โดยสาร ในเขตเมืองใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 72 เขตเมืองรอง ร้อยละ 46 และเขตชุมชนชนบท มีเพียงร้อยละ 29 เท่านั้น เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุรวมผู้ขับขี่และผู้โดยสาร พบว่า กลุ่มผู้ใหญ่สวมหมวกนิรภัย คิดเป็นร้อยละ 49 กลุ่มวัยรุ่นร้อยละ 23 และกลุ่มเด็กเฉพาะผู้โดยสาร มีการสวมหมวกนิรภัยเพียงร้อยละ 7 เท่านั้น โดยผลการสำรวจอัตราการสวมหมวกนิรภัยในกลุ่มเด็ก มีการคาดการณ์จำนวนเด็กที่ยังไม่มีหมวกนิรภัยสวมใส่สูงถึง 1.253 ล้านคน จากการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของผู้ใช้รถจักรยานยนต์พบสาเหตุและแนวโน้มของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ที่จะไม่สวมหมวกนิรภัย คือ 1) รู้สึกไม่มีความเสี่ยงที่จะถูกตรวจจับ 2) ไม่ค่อยพบเห็นจุดตรวจ/ด่านตรวจ และหลบเลี่ยงเพราะรู้สถานที่และเวลาของจุดตรวจ/ด่านตรวจ 3) ไม่รู้ว่าหากผู้โดยสารไม่สวมหมวกนิรภัย “ผิดกฎหมาย” และ 4) รู้สึกว่าตำรวจไม่กวัดข้นจับกุมอย่างเข้มงวด จากผลการศึกษาดังกล่าว ขอเสนอทิศทางการขับเคลื่อนส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย 100% คือ 1) เน้นรณรงค์บริเวณนอกเขตเมืองของทุกจังหวัด 2) ทดลองใช้นวัตกรรมรูปแบบการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในพื้นที่นำร่อง เช่น การสุ่มเวลาและสถานที่ตรวจจับ 3) การส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยให้เป็นเรื่อง “วัฒนธรรมความปลอดภัย” และเร่งสร้างให้เกิด “มาตรการองค์กร” ในการสวมหมวกนิรภัย 100% และ 4) สร้างการรับรู้ของประชาชนในเรื่องกฎหมาย โดยเฉพาะเรื่องผู้โดยสารไม่สวมหมวกนิรภัย ถือว่า “ผิดกฎหมาย” ผ่านการตรวจจับจริงให้ผู้สัญจรได้พบเห็นและรับรู้ (มูลนิธิไทยไรด์ส์และเครือข่ายเฝ้าระวังสถานการณ์ความปลอดภัยทางถนน,สำนักงานข่าวสร้างสุข, ดร.ปิยพงษ์ 2556. ออนไลน์)

วิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นสถานศึกษาแห่งหนึ่งที่มีนักศึกษาที่ใช้จักรยานยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางมาเรียนเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าหากนักศึกษากลุ่มนี้ไม่มีพฤติกรรมการสวมใส่หมวกนิรภัยแล้ว ก็อาจจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดอันตรายในการขับขี่ได้ ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 976 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 284 คน โดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane อ้างโดย มารยาท โยทองยศ และปราณี สวัสดิ์สิริพร)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัย ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. เตรียมแบบสอบถาม ให้เพียงพอจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองเขตพื้นที่ของวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม ซึ่งแบบสอบถามทุกฉบับสมบูรณ์ นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแยกตามตัวแปรเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	176	62.00
หญิง	108	38.00
รวม	284	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 62.00 และเพศหญิง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15-18 ปี	137	48.20
19-20 ปี	113	39.80
21 ปี ขึ้นไป	34	12.00
รวม	284	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ ระหว่าง 15-18 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 รองลงมาคือ มีอายุ 19-20 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 39.80 และอายุ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา

สาขา	จำนวน	ร้อยละ
สาขาวิชาช่างยนต์	71	25.00
สาขาวิชาช่างไฟฟ้า	40	14.08
สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	13	4.58
สาขาวิชาการบัญชี	63	22.18
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	71	25.00
สาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงาน	26	9.16
รวม	284	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจและสาขาวิชาช่างยนต์ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมาคือ สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 22.18 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.08 สาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงาน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.16 และสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	118	41.50
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	126	44.40
ปริญญาตรี (วศ.บ.)	40	14.10
รวม	284	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมาคือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 และปริญญาตรี (วศ.บ.) จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาสวทมนิรภัยในการขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์

นักศึกษาสวทมนิรภัยในการขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์	จำนวน	ร้อยละ
สวมเป็นประจำ	195	68.70
สวมบางครั้ง	68	23.90
ไม่สวม	21	7.40
รวม	284	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สวมหมวกนิรภัยเป็นประจำ จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 68.70 รองลงมาคือ สวมหมวกนิรภัยบางครั้ง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 และไม่สวมหมวกนิรภัย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษามีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง

นักศึกษามีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเองใช่หรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
มี	249	87.70
ไม่มี	35	12.30
รวม	284	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สวมหมวกนิรภัย จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 87.70 และไม่มีหมวกนิรภัย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาเคยประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์

นักศึกษาเคยประสบอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	96	33.80
เคย 1 ครั้ง	36	12.68
เคย 2 ครั้ง	51	17.96
มากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป	101	35.56
รวม	284	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยประสบอุบัติเหตุมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 35.56 รองลงมาคือ ไม่เคยประสบอุบัติเหตุ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 เคยประสบอุบัติเหตุ 2 ครั้ง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 17.96 และเคยประสบอุบัติเหตุ 1 ครั้ง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาเคยถูกจับกุมความผิดเกี่ยวกับหมวกนิรภัย

นักศึกษาเคยถูกจับกุมความผิดเกี่ยวกับหมวกนิรภัย	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	128	45.07
เคย 1 ครั้ง	26	9.15
เคย 2 ครั้ง	21	7.40
มากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป	109	38.38
รวม	284	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยถูกจับกุมความผิดเกี่ยวกับหมวกนิรภัย จำนวน 128 คน ร้อยละ 45.07 รองลงมาคือเคยถูกจับกุมในความผิดเกี่ยวกับหมวกนิรภัย มากกว่า 2 ครั้ง ขึ้นไป จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 38.38 เคยถูกจับกุมในความผิดเกี่ยวกับหมวกนิรภัย 1 ครั้ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.15 และเคยถูกจับกุมในความผิดเกี่ยวกับหมวกนิรภัย 2 ครั้ง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 ตามลำดับ

2 ความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัย

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัย

ความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัย	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปัจจุบันมีการบังคับใช้หมวกนิรภัย	284	100.00	0	0
กฎหมายหมวกนิรภัยบังคับใช้เฉพาะผู้ขับขี่ แต่ไม่บังคับใช้กับผู้โดยสาร	206	72.50	78	27.50
ผู้ที่ฝ่าฝืนไม่สวมหมวกนิรภัยมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท	223	78.50	61	21.50
หมวกนิรภัยที่กฎหมายบังคับให้ใช้มี 2 แบบ คือ แบบเต็มใบและแบบครึ่งใบ	205	72.20	79	27.80
บังลมของหมวกนิรภัยต้องทำจากวัสดุโปร่งใสและมีสี	188	66.20	96	33.80
หมวกนิรภัยที่มีเครื่องหมาย มอก.รับรองกับหมวกที่ไม่เครื่องหมาย มอก.รับรอง สามารถลดความรุนแรงของอุบัติเหตุได้เท่ากัน	165	58.10	119	41.90
กฎหมายกำหนดให้ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช หรือผู้นับถือศาสนาอื่นไม่ต้องสวมหมวกนิรภัย	146	51.40	138	48.60
ไม่ควรนำหมวกนิรภัยที่ได้รับแรงกระแทกจากอุบัติเหตุแล้วมาใช้ซ้ำ	181	63.70	103	36.30

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับหมวกนิรภัย ที่ค่อนข้างถูกต้อง โดยทุกคนทราบว่า ใน ปัจจุบันมีการบังคับใช้หมวกนิรภัย ตอบถูก จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ตอบผิด จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0 รองลงมาคือผู้ที่ฝ่าฝืนไม่สวมหมวกนิรภัยมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท ตอบถูก จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 78.50 ตอบผิด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 กฎหมายหมวกนิรภัยบังคับใช้เฉพาะผู้ขับขี่ แต่ไม่บังคับใช้กับผู้โดยสาร ตอบถูก จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 ตอบผิด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 หมวกนิรภัยที่กฎหมายบังคับให้ใช้มี 2 แบบ คือ แบบเต็มใบและแบบครึ่งใบ ตอบถูก จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 72.20 ตอบผิด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80 บังลมของหมวกนิรภัยต้องทำจากวัสดุโปร่งใสและมีสี ตอบถูก จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 66.20 ตอบผิด จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 ไม่ควรนำหมวกนิรภัยที่ได้รับแรงกระแทกจากอุบัติเหตุแล้วมาใช้ซ้ำ ตอบถูก จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 63.70 ตอบผิด จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 หมวกนิรภัยที่มีเครื่องหมาย มอก.รับรองกับหมวกที่ไม่เครื่องหมาย มอก.รับรอง สามารถลดความรุนแรงของอุบัติเหตุได้เท่ากัน ตอบถูก จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10 ตอบผิด จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 41.90 กฎหมายกำหนดให้ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช หรือผู้นับถือศาสนาอื่นไม่ต้องสวมหมวกนิรภัย ตอบถูก จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 ตอบผิด จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60

3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัย

นครพนม

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัย

ของนักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัย	\bar{X}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
สวมหมวกนิรภัยแล้วรู้สึกอึดอัด รำคาญ	3.18	1.97	ปานกลาง
สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้ขี้ขี้หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ไม่สะดวก	3.00	0.89	ปานกลาง
หมวกนิรภัยมีขั้นตอนการสวมใส่ที่ยุ่งยาก	2.84	0.88	ปานกลาง
รูปทรงของหมวกนิรภัยไม่น่าสวมใส่	2.79	0.39	ปานกลาง
สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้เสียบรรยากาศ/เพิลิดเพลินในขณะที่รถจักรยานยนต์	2.94	0.91	ปานกลาง
สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้เสียบุคลิกภาพ	2.77	0.88	ปานกลาง
สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้การได้ยินเสียงและการมองเห็นไม่ชัดเจน	2.85	0.86	ปานกลาง
ไม่สะดวกในการพกพา	2.92	1.05	ปานกลาง
รวม	2.91	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$, S.D = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สวมหมวกนิรภัยแล้วรู้สึกอึดอัด รำคาญ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$, S.D = 1.97) สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้ขี้ขี้หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ไม่สะดวก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, S.D = 0.89) สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้เสียบรรยากาศ/เพิลิดเพลินในขณะที่รถจักรยานยนต์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$, S.D = 0.91) ไม่สะดวกในการพกพา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$, S.D = 1.05) สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้การได้ยินเสียงและการมองเห็นไม่ชัดเจน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$, S.D = 0.86) หมวกนิรภัยมีขั้นตอนการสวมใส่ที่ยุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$, S.D = 0.88) รูปทรงของหมวกนิรภัย ไม่น่าสวมใส่ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$, S.D = 0.39) สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้เสียบุคลิกภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D = 0.88)

อภิปรายผล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 62.00 ส่วนใหญ่อายุ 15-18 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 สาขาวิชาช่างยนต์และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 โดยนักศึกษาสวมหมวกนิรภัยในการขี้ขี้และโดยสารรถจักรยานยนต์เป็นประจำ จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 68.70 มีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 87.70 เคยประสบอุบัติเหตุมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 35.56 และส่วนใหญ่ไม่เคยถูกจับกุมความผิดเกี่ยวกับหมวกนิรภัย จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 45.07

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับหมวดนิรภัยที่ถูกต้อง โดยทุกคนทราบว่า ในปัจจุบันมีการบังคับใช้หมวดนิรภัย ตอบถูก จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือผู้ที่ฝ่าฝืนไม่สวมหมวกนิรภัยมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท ตอบถูก จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 78.50 ตอบผิด จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 กฎหมายหมวดนิรภัยบังคับใช้เฉพาะผู้ขับขี่ แต่ไม่บังคับใช้กับผู้โดยสาร ตอบถูก จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 ตอบผิด จำนวน 78 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.50 ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาลินี นิยมชาติ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับหมวดนิรภัยอยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91, S.D = 0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สวมหมวกนิรภัยแล้วรู้สึกอึดอัด รำคาญ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.18, S.D = 1.97$) สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้ขับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ ไม่สะดวก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00, S.D = 0.89$) สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้เสียบรรยากาศ/เฟลิดเฟลินในขณะที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94, S.D = 0.91$) ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง พลไชย และ อุทัยวรรณ สุกิมานิล ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้หมวกนิรภัยของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า พฤติกรรมการใช้หมวกนิรภัยอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมและอบรมให้ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้หมวกนิรภัย ในขณะที่ขับขี่รถจักรยานยนต์
2. ควรเพิ่มสื่อด้านการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษา ผู้รับบริการ และเจ้าหน้าที่ในเขตวิทยาลัยธาตุพนม ได้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้หมวกนิรภัย

สรุป

จากงานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม” สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับหมวดนิรภัยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับหมวดนิรภัยอย่างถูกต้อง โดยข้อที่ตอบถูกมากที่สุดคือ ปัจจุบันมีการบังคับใช้หมวดนิรภัย ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ ผู้ที่ฝ่าฝืนไม่สวมหมวกนิรภัยมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 78.50 ส่วนข้อที่มีตอบถูกน้อยที่สุดคือ กฎหมายกำหนดให้ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช หรือผู้นับถือศาสนาอื่นไม่ต้องสวมหมวกนิรภัย ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 63.70
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับสูงสุดคือ สวมหมวกนิรภัยแล้วรู้สึกอึดอัด รำคาญ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้ขับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ ไม่สะดวก อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุดคือ สวมหมวกนิรภัยแล้วทำให้การได้ยินเสียงและการมองเห็นไม่ชัดเจน อยู่ในระดับปานกลาง

องค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่

จากงานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม” ทำให้พบแนวทางการพัฒนาการสวมใส่หมวกนิรภัยของนักศึกษาวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม สามารถประมวลได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมและอบรมให้ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้หมวกนิรภัยในขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ อาจจะทำให้ลดการเกิดอุบัติเหตุได้

2. การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษา ผู้รับบริการ และเจ้าหน้าที่ในเขตวิทยาลัยธาตุพนม อาจจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้หมวกนิรภัยเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมการแพทย์. (2555). **สถิติอุบัติเหตุและสาธารณสุขในประเทศไทย**. นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.
- บรรจง พลไชย และ อุทัยวรรณ สุภิมานิล. (2554). **พฤติกรรมการใช้หมวกนิรภัยของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยนครพนม**. วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มูลนิธิไทยโรดส์. (2556). **ผลสำรวจอัตราการสวมหมวกนิรภัยของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ในประเทศไทย ปี 2556**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก. <http://trso.thairoads.org/> (สืบค้นวันที่ 12 มกราคม 2560).
- ศูนย์วิชาการความปลอดภัย. (2555). **หมวกนิรภัยใส่ก่อนปิด**. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิชาการความปลอดภัย.
- สาลินี นิยมชาติ. (2553). **ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมกำสรวหมวกนิรภัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี**. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน), มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สมภพ รอดเสียงล้ำ. (2552). **พฤติกรรมกำสรวหมวกนิรภัยของนักเรียน**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://brary.cmu.ac.th/> (สืบค้นวันที่ 25 มกราคม 2560)
- สุรพล พะยอมแย้ม. 2541. **จิตวิทยาอุตสาหกรรม**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2543. **การปรับพฤติกรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม. (2542). **ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน**. **วารสารไฟฟ้าและอุตสาหกรรม**.